

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ

Ο Συντάξας:
Ο Ελέγχας:
Ο Εγκρίνων:

Ημερομηνία:
Ημερομηνία:
Ημερομηνία:

Αριθμός Έγκρισης:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση No : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ No : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός αυτής της πράξης είναι να διασφαλιστεί ότι οι τυχόν τροποποιήσεις είναι αναγκαίες και τεκμηριωμένα ωφέλιμες, αποτυπώνονται εγγράφως, πραγματοποιούνται με νόμιμο τρόπο και τα σχετικά έγγραφα στοιχεία αρχειοθετούνται (βλ. και ΟΕΜΚ-Β-1, Κεφ. 5.3, 5.6 και 5.7, καθώς και ΟΕΜΚ-Β-2, Κεφ. 2.2, 3.1, 3.2, 3.5 και παρ. 3.4.1, 3.4.5 και 3.4.6).

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ / ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η συγκεκριμένη πράξη εφαρμόζεται για την αναγνώριση, αξιολόγηση, καταγραφή, έγκριση, υλοποίηση και τεκμρίωση τροποποιήσεων των στοιχείων μιας εγκατεστημένης εργολαβίας

3. ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Υπεύθυνος για την εφαρμογή είναι:

- **Ο Διευθυντής της Υπηρεσίας:** όσον αφορά στην εποπτεία τροποποιήσεων στις εργολαβίες και την έκδοση αποφάσεων αρμοδιότητας Προϊσταμένης Αρχής.
- **Ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών:** όσον αφορά στον έλεγχο και την υλοποίηση τροποποιήσεων στις εργολαβίες της Υπηρεσίας, καθώς και για την έκδοση των σχετικών εντολών και εγκρίσεων.
- **Ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Μελετών:** όσον αφορά στον έλεγχο τροποποιήσεων στις εργολαβίες της Υπηρεσίας, που οφείλονται σε τροποποιήσεις κανονισμών, σφάλματα ή παραλείψεις των εγκεκριμένων μελετών ή εμπλέκουν συμπληρωματικές μελέτες / έρευνες.
- **Ο Επιβλέπων Μηχανικός:** όσον αφορά στην εισήγηση για την έγκριση τροποποιήσεων και την υλοποίηση των εγκεκριμένων τροποποιήσεων στο έργο που επιβλέπει.

4. ΟΡΙΣΜΟΙ

Τροποποίηση στοιχείων έργου: τροποποιήσεις που προτείνονται μετά από την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου και μπορεί να αφορούν στο φυσικό αντικείμενο, στο οικονομικό αντικείμενο, στο χρόνο περάωσής, στα ποιοτικά χαρακτηριστικά ή/και στην υπόσταση του αναδόχου.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ / ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

5.1 Γενικά

Η πραγματοποίηση τροποποιήσεων σε εγκατεστημένη εργολαβία, που επιβάλλονται για την αρτιότητα ή τη λειτουργικότητα του έργου, ρυθμίζεται από τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας εκτέλεσης Δημοσίων Έργων και τις εγκυκλίους του ΥΠΕΧΩΔΕ (ενδεικτικά αναφέρονται άρθρα 4, 5, 8, 9, Ν 1418/84 και άρθρα 30, 32, 34, 36, 42, 43, 44, 45, 51, 59, ΠΔ 609/85, Εγκ. 43/95, Εγκ. 8/96).

Ο Επιβλέπων Μηχανικός διασφαλίζει ότι το έργο εκτελείται με εφαρμογή της εγκεκριμένης μελέτης και τήρηση των συμβατικών όρων του έργου (άρθρο 8, παρ. 1, Ν 1418/84), διότι «το έργο έτσι μελετήθηκε και εγκρίθηκε αρμοδίως» και απορρίπτει κάθε μη πλήρως τεκμηριωμένη και απολύτως αναγκαία τροποποίηση των ανωτέρω. Η αυτονόητη αυτή διάταξη του νόμου, έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό τροποποιήσεων της εγκεκριμένης μελέτης για λόγους ανεξέλεγκτης βελτίωσής της στα πλαίσια υπογεγραμμένης σύμβασης, πλην των περιπτώσεων όπου οι υπόψη τροποποιήσεις επιτρέπονται ρητά ή επιβάλλονται (π.χ., εισαγωγή νέων κανονισμών, προφανείς λόγοι ασφαλείας).

Επισημαίνεται επίσης, ότι μετά από την κατάρτιση της σύμβασης, δεν είναι δυνατή η μεταβολή των όρων αυτής με μονομερή πράξη του ΚτΕ χωρίς τη συναίνεση του Αναδόχου, ιδίως όταν διαταράσσεται η οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή επέρχεται ζημία στον Ανάδοχο εξ αιτίας της επίμαχης μεταβολής. Στα πλαίσια αυτά, δεν επιτρέ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

πεται ούτε η μονομερής μεταβολή των σχεδίων ή των λοιπών τευχών δημοπράτησης, τα οποία αποτελούν και αυτά τμήμα της σύμβασης (βλ. και ΔΕφΑθ 2112/97 ΔιΔικ 10, 748 και ΔΕφΘεσ. 519/95 ΔιΔικ 8, 1197).

Οι όποιες βελτιώσεις σε επιμέρους θέματα (διοικητικά, οικονομικά, τεχνικά, λειτουργικά) που μπορεί να γίνουν αποδεκτές από τα αρμόδια Όργανα της Υπηρεσίας με τις εκάστοτε προβλεπόμενες διαδικασίες και, κυρίως, με την κατάλληλη νομική υποστήριξη, θα πρέπει να ενταχθούν στα συμβατικά τεύχη σε επόμενη σύμβαση της Υπηρεσίας, από το στάδιο των τευχών δημοπράτησης.

Οποιαδήποτε πραγματοποίηση τροποποιήσεων σε εγκατεστημένη εργολαβία, συνεπάγεται την αντίστοιχη τροποποίηση όλων ανεξαιρέτως των σχετικών εγγράφων στοιχείων, νομιμοποιείται με απόφαση της αρμόδιας Προϊσταμένης Αρχής και κοινοποιείται στην οικεία Διαχειριστική Αρχή κατά τα οριζόμενα στην απόφαση ένταξης, εφόσον το έργο είναι ενταγμένο σε Κοινοτικό Πρόγραμμα.

5.2 Αίτηση Τροποποίησης

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός έργου, ο Ανάδοχος ή η Υπηρεσία (Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Προϊσταμένη Αρχή) ή οι τυχόν σύμβουλοι της Υπηρεσίας, που έχουν σχετική συμβατική υποχρέωση, έχουν το δικαίωμα να προτείνουν αναγκαίες τροποποιήσεις των στοιχείων του έργου. Η έγκριση ή απόρριψη κάθε προτεινόμενης τροποποίησης εκδίδεται αποκλειστικά από την Υπηρεσία, σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης Δημοσίων Έργων.

Για κάθε προτεινόμενη τροποποίηση, ο αιτών την τροποποίηση ή ο Επιβλέπων του έργου συντάσσει Αίτηση Τροποποίησης, σύμφωνα με το έντυπο ΔΠΚ9/Ε1, την οποία ο Επιβλέπων πρωτοκολλεί στο Πρωτόκολλο Τροποποιήσεων, σύμφωνα με το έντυπο ΔΠΚ9/Ε3, αναγράφοντας σε αυτήν τον αντίστοιχο αριθμό του Πρωτοκόλλου Τροποποιήσεων.

Για τη σύνταξη της Αίτησης Τροποποίησης, οποθενδήποτε κι αν προέρχεται η σχετική πρόταση, ο Επιβλέπων συνεργάζεται με τον αιτούντα την τροποποίηση, την ομάδα του έργου και τον Ανάδοχο, για τη συλλογή λεπτομερών πληροφοριών, ιδιαίτερα για την εκτίμηση της αναγκαιότητας της τροποποίησης, των ωφελειών που αναμένονται να προκύψουν ως αποτέλεσμα αυτής, καθώς και των επιπτώσεων στο κόστος, ενδεχομένως στην ποιότητα, καθώς και στο χρονικό προγραμματισμό των εργασιών.

Στη συνέχεια, ο Επιβλέπων συντάσσει την εισήγησή του προς τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών, επισυνάπτοντας την Αίτηση Τροποποίησης, με μονογραφή στην αντίστοιχη ένδειξη (απόρριψη, περαιτέρω έρευνα, αποδοχή κτλ.) και υπογραφή της αίτησης.

5.3 Εξέταση της «Αίτησης Τροποποίησης» από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία Κατασκευών

Στη συνέχεια ο Επιβλέπων του Έργου συνεργάζεται με τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών, προκειμένου να αποφασισθεί από αυτόν:

- η απόρριψη της αιτούμενης τροποποίησης,
- η περαιτέρω έρευνα της αιτούμενης τροποποίησης,
- η αποδοχή της αιτούμενης τροποποίησης, ή
- η παραπομπή της αιτούμενης τροποποίησης στην Προϊσταμένη Αρχή.

Είναι δυνατόν, εφόσον απαιτείται ή κρίνεται σκόπιμο, να συγκαλείται σύσκεψη, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις επί της αιτούμενης τροποποίησης. Στη σύσκεψη καλούνται να συμμετάσχουν κατά περίπτωση οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Υπηρεσίας, εκπρόσωποι των συμβούλων της Υπηρεσίας, εμπειρογνώμονες, εκπρόσωποι του Αναδόχου και εκπρόσωποι του Μελετητή. Επιστάται η προσοχή στα οριζόμενα στη νομοθεσία (ΠΔ.609/85, άρθρο 30, «Σύμπραξη στην κατασκευή του μελετητή»), στις περιπτώσεις που η αιτούμενη τροποποίηση οφείλεται σε παράλειψη ή σφάλμα της μελέτης.

Στις περιπτώσεις, που λαμβάνονται με κοινή συμφωνία αποφάσεις, συντάσσεται από τον Επιβλέποντα του Έργου πρακτικό με τίτλο «Πρακτικό Σύσκεψης» και υπογράφεται από όλους τους συμμετέχοντες.

Εφόσον αποφασισθεί ότι απαιτείται περαιτέρω έρευνα της Αίτησης Τροποποίησης, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών, σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα του Έργου, καθορίζει τις απαιτούμενες ενέρ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση No : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

γεις, τον αρμόδιο υλοποίησης και την προθεσμία ολοκλήρωσης και συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα στοιχεία η Αίτηση Τροποποίησης.

Έγγραφα εντολών υλοποίησης των απαιτούμενων ενεργειών αποστέλλονται, με μέριμνα του Επιβλέποντα, στους αρμόδιους υλοποίησης προκειμένου να προχωρήσουν στην υλοποίηση των αντιστοιχών ενεργειών.

Στην περίπτωση που απαιτείται η σύνταξη μελέτης ή εκτέλεση έρευνας, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις επί της αιτούμενης τροποποίησης, δίδεται έγγραφη εντολή, μετά από έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, σε σύμβουλο / μελετητή της Υπηρεσίας ή στο ΠΕΔΕ (ή στο Νομαρχιακό Εργαστήριο, εφόσον υφίσταται) για τη σύνταξη της σχετικής μελέτης ή εκτέλεση της απαιτούμενης έρευνας.

Μετά από την ολοκλήρωση των απαιτούμενων ερευνητικών ενεργειών, ο Επιβλέπων συμπληρώνει στην Αίτηση Τροποποίησης τα στοιχεία των εγγράφων που πιστοποιούν την ολοκλήρωση των ενεργειών αυτών. Στη συνέχεια, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών συντάσσει την εισήγησή του προς την Προϊσταμένη Αρχή, επισυνάπτοντας την «Αίτηση Τροποποίησης», με μονογραφή στην αντίστοιχη ένδειξη (απόρριψη, περαιτέρω έρευνα, αποδοχή κτλ.) και υπογραφή της αίτησης. Επίσης επισυνάπτονται και τα έγγραφα με τα στοιχεία των αιτούμενων τροποποιήσεων με επισήμανση επ' αυτών με κόκκινο χρώμα των τυχόν απαιτούμενων διαφοροποιήσεων, που έχει επιφέρει η Διευθύνουσα Υπηρεσία Κατασκευών, προκειμένου να κάνει αποδεκτή την Αίτηση Τροποποίησης. Ο αριθμός πρωτοκόλλου του διαβιβαστικού εγγράφου αναγράφεται στο Πρωτόκολλο Τροποποιήσεων.

5.4 Εξέταση της Αίτησης Τροποποίησης από την Προϊσταμένη Αρχή

Με την παραλαβή της εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας ορίζει αρμόδιο μηχανικό για την εξέταση της αιτούμενης τροποποίησης και την προετοιμασία σχετικής εισήγησης.

Ο αρμόδιος μηχανικός προβαίνει σε εξέταση της αιτούμενης τροποποίησης και προνοεί ώστε χρονικά η έγκριση ή απόρριψη της τροποποίησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν απαιτούμενων μελετών για την υλοποίηση της, να έχει ολοκληρωθεί εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων, σύμφωνα με την «ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ», που αναγράφεται στην Αίτηση Τροποποίησης, προκειμένου να μην υπάρξει πρόσθετη επιβάρυνση στη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Ο αρμόδιος μηχανικός εισηγείται στο Διευθυντή σχετικά με την αιτούμενη τροποποίηση, προκειμένου να αποφασισθεί από αυτόν, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη Νομοθεσία Δημοσίων Έργων:

- η απόρριψη της αιτούμενης τροποποίησης,
- η περαιτέρω έρευνα της αιτούμενης τροποποίησης,
- η αποδοχή της αιτούμενης τροποποίησης από την Υπηρεσία, ή
- η παραπομπή για γνωμοδότηση στο αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο έργων.

Και κατά το παρόν στάδιο είναι δυνατό να συγκαλείται σύσκεψη, κατά τα αναγραφόμενα στο αντίστοιχο εδάφιο της παραγράφου 5.3 ανωτέρω και, εφόσον υπάρχει ομοφωνία, συντάσσεται το σχετικό πρακτικό.

Εφόσον αποφασιστεί ότι απαιτείται περαιτέρω έρευνα της Αίτησης Τροποποίησης, ο Διευθυντής σε συνεργασία με τον αρμόδιο μηχανικό, καθορίζει τις απαιτούμενες ενέργειες, τον υπεύθυνο υλοποίησης και την προθεσμία ολοκλήρωσης και συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα στοιχεία η Αίτηση Τροποποίησης.

Έγγραφα εντολών υλοποίησης των απαιτούμενων ερευνητικών ενεργειών αποστέλλονται, με μέριμνα του αρμόδιου μηχανικού, στους εκάστοτε υπεύθυνους προκειμένου να προχωρήσουν στην υλοποίηση των αντιστοιχών ενεργειών. Μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών αυτών, ο υπεύθυνος μηχανικός συμπληρώνει στην Αίτηση Τροποποίησης τα στοιχεία των εγγράφων που πιστοποιούν την ολοκλήρωση των ερευνητικών ενεργειών.

Στην περίπτωση που απαιτείται η σύνταξη ειδικής μελέτης ή έρευνας, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις επί της αιτούμενης τροποποίησης, ακολουθούνται και πάλι οι διαδικασίες που αναγράφονται στο αντίστοιχο εδάφιο της παραγράφου 5.3 ανωτέρω.

Εφόσον αποφασιστεί ή απαιτείται από το νόμο να παραπεμφθεί η αιτούμενη τροποποίηση στο αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο έργων για γνωμοδότηση, ο αρμόδιος μηχανικός συντάσσει την απαιτούμενη εισήγηση, συνοδευόμενη από τα υποστηρικτικά έγγραφα. Ο αριθμός πρωτοκόλλου του εγγράφου εισήγησης και του εγγράφου γνωμοδότη-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

σης του τεχνικού συμβουλίου έργων καταχωρούνται στην Αίτηση Τροποποίησης, στην ένδειξη των απαιτούμενων ενεργειών.

Εφόσον η Αίτηση Τροποποίησης απορριφθεί ή γίνει αποδεκτή, ο Διευθυντής μονογράφει στην αντίστοιχη ένδειξη και υπογράφει την Αίτηση Τροποποίησης. Εάν το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Διευθυντής ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή σχετικά με την τροποποίηση, εφόσον αυτή έγινε αποδεκτή, κατά τα οριζόμενα στην απόφαση ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα.

Στη συνέχεια, ο αρμόδιος μηχανικός συντάσσει το έγγραφο απόρριψης ή αποδοχής της Αίτησης Τροποποίησης, το οποίο μετά από την υπογραφή του από το Διευθυντή, αποστέλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία Κατασκευών, επισυνάπτοντας την Αίτηση Τροποποίησης καθώς και τα έγγραφα με τα στοιχεία των τροποποιήσεων με επισήμανση επ' αυτών με κόκκινο χρώμα των τυχόν απαιτούμενων διαφοροποιήσεων που έχει επιφέρει η Προϊσταμένη Αρχή, προκειμένου να κάνει αποδεκτή την Αίτηση Τροποποίησης.

Μετά την παραλαβή του εγγράφου απόρριψης ή αποδοχής της Αίτησης Τροποποίησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία Κατασκευών, ο Επιβλέπων προβαίνει στις ενέργειες που αναγράφονται στη συνέχεια.

5.5 Εντολή Τροποποίησης

Για κάθε Αίτηση Τροποποίησης, που γίνεται αποδεκτή, ο Επιβλέπων συντάσσει μία Εντολή Τροποποίησης, σύμφωνα με το υπόδειγμα εντύπου ΔΠΚ9/Ε2, στην οποία δίδει τον ίδιο αριθμό με την Αίτηση Τροποποίησης.

Στη συνέχεια, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών, καθορίζονται τυχόν απαιτούμενες ενέργειες για την υλοποίηση της τροποποίησης (π.χ. σύνταξη νέας μελέτης), ο αρμόδιος υλοποίησης και η προθεσμία ολοκλήρωσης και συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα στοιχεία η Εντολή Τροποποίησης. Ο Επιβλέπων είναι αρμόδιος για τη σύνταξη των σχετικών εγγράφων και την παρακολούθηση της υλοποίησης των απαιτούμενων ενεργειών. Με μέριμνα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Κατασκευών συντάσσεται το σχέδιο απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, σύμφωνα και με τα επόμενα.

Στην περίπτωση που απαιτείται η σύνταξη μελέτης ή εκτέλεση έρευνας, δίδεται έγγραφη εντολή, μετά από έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, σε σύμβουλο / μελετητή της Υπηρεσίας ή στο ΠΕΔΕ για τη σύνταξη της σχετικής μελέτης ή εκτέλεση της απαιτούμενης έρευνας.

Στην περίπτωση που απαιτείται η γνωμοδότηση επί της μελέτης από το τεχνικό συμβούλιο έργων, με μέριμνα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Μελετών συντάσσεται η σχετική εισήγηση προς το συμβούλιο.

Μετά την υλοποίηση των απαιτούμενων ενεργειών και την έγκριση των απαιτούμενων μελετών, ο Επιβλέπων του Έργου προβαίνει στις παρακάτω κατά σειρά ενέργειες:

- (1) Συμπληρώνει την Εντολή Τροποποίησης με:
 - τα στοιχεία των εγγράφων ολοκλήρωσης των απαιτούμενων ενεργειών και έγκρισης των απαιτούμενων μελετών,
 - σύντομη περιγραφή της εγκεκριμένης τροποποίησης,
 - την κατά το δυνατόν ακριβή εκτίμηση της μεταβολής του κόστους και της χρονικής διάρκειας του έργου,
 - την προγραμματισμένη έναρξη των εργασιών που αφορά η τροποποίηση,
 - τους τίτλους και τους κωδικούς των υπαρχόντων και των νέων εγγράφων που αφορά η τροποποίηση.
- (2) Προβαίνει σε αντικατάσταση όλων των σχεδίων και λοιπών στοιχείων που τροποποιούνται, πλην μίας πλήρους σειράς, την οποία σφραγίζει με κόκκινη σφραγίδα με την ένδειξη «ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ» και αρχειοθετεί για μελλοντική αναφορά. Εναλλακτικά, σε περιπτώσεις μικρών τροποποιήσεων, είναι δυνατή η επισήμανση των τροποποιούμενων στοιχείων σε όλα τα σχέδια και λοιπά στοιχεία που τροποποιούνται (π.χ. με την αναγραφή «Τροποποιήθηκε και ισχύει όπως στο / στα σχέδιο / α»).
- (3) Συντάσσει έγγραφη εντολή προς τον Ανάδοχο, με κοινοποίηση στην Προϊσταμένη Αρχή, προκειμένου ο Ανάδοχος να συνεχίσει τις εργασίες σύμφωνα με την εγκεκριμένη τροποποίηση-απόφαση της Προϊσταμένης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

Αρχής και να ενημερώσει εντός τακτής προθεσμίας το υποβληθέν από αυτόν χρονοδιάγραμμα του έργου, προκειμένου να παρακολουθείται απρόσκοπτα η πρόοδος του έργου και στη συνέχεια συμπληρώνει τα στοιχεία του εγγράφου αυτού στην Εντολή Τροποποίησης.

- (4) Αρχαιοθετεί την απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, την Εντολή Τροποποίησης μαζί και με την Αίτηση Τροποποίησης.

5.6 Παράταση προθεσμιών

5.6.1 Γενικά

Μια από τις συνηθέστερες τροποποιήσεις στα στοιχεία ενός έργου αφορά στο χρόνο περάτωσης του.

Στη σύμβαση κατασκευής δημοσίου έργου περιλαμβάνονται διατάξεις που ορίζουν τις προθεσμίες για την περάτωση του έργου. Οι προθεσμίες αρχίζουν από την υπογραφή της σύμβασης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σ' αυτήν (άρθρο 36, παρ. 1 και 2, ΠΔ 609/85), και διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- τη συνολική προθεσμία (άρθρο 36, παρ. 3, ΠΔ 609/85, άρθρο 5, παρ. 4, Ν 1418/84) και
- τις τμηματικές προθεσμίες (άρθρο 36, παρ. 4, 5 και παρ. 1, ΠΔ 609/85).

Οι τμηματικές προθεσμίες διακρίνονται περαιτέρω σε αποκλειστικές και σε ενδεικτικές. Πέρα από τη διάκριση στον ορισμό μεταξύ αποκλειστικών και ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών (βλ. άρθρο 36, παρ. 4 και 5, ΠΔ 609/85), η πρακτική σημασία της διάκρισης έγκειται, μεταξύ άλλων, στο ότι οι ποινικές ρήτρες για τις αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες είναι μη ανακλητές, ενώ οι ποινικές ρήτρες για τις ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες είναι ανακλητές. Δηλ., ακόμη και αν το έργο περατωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία περάτωσης του, η ποινική ρήτρα που ενδεχομένως έχει καταπέσει λόγω υπέρβασης κάποιας αποκλειστικής τμηματικής προθεσμίας δεν ανακαλείται, ενώ αντίθετα αν το έργο περατωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία περάτωσης του, η ποινική ρήτρα που ενδεχομένως έχει καταπέσει λόγω υπέρβασης κάποιας ενδεικτικής τμηματικής προθεσμίας ανακαλείται, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που εκτίθενται στα επόμενα (άρθρο 36, παρ. 12, ΠΔ 609/85).

5.6.2 Θεσμικό πλαίσιο

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι προθεσμίες (συνολική και τμηματικές) ορίζονται στη σύμβαση κατασκευής ενός έργου. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε παράταση των συμβατικά καθορισμένων προθεσμιών συνιστά τροποποίηση της αρχικής σύμβασης.

Παράταση προθεσμιών δίδεται μόνο ύστερα από έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής για να αντιμετωπιστούν καθυστερήσεις στην εκτέλεση του έργου. Οι καθυστερήσεις για τις οποίες χορηγείται η παράταση πρέπει να μην οφείλονται σε υπαιτιότητα του Αναδόχου (άρθρο 5, παρ. 4, Ν 1418/84, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν 2229/94). Η πρακτική σημασία της διάταξης αυτής συνίσταται στο ότι η με οποιοδήποτε τρόπο συνευθύνη του Αναδόχου στην καθυστέρηση που προκλήθηκε, αποτελεί, κατά το νόμο, ικανό όρο για τη μη χορήγηση της παράτασης. Απαιτείται προσοχή στην εφαρμογή, διότι το σχετικό άρθρο 36, παρ. 6 του ΠΔ 609/85 αναφέρεται μεν σε «αποκλειστική» υπαιτιότητα, αλλά παραπέμπει στο άρθρο 5, παρ. 4 και στο άρθρο 10, παρ. 2 του Ν 1418/84, που έχουν τροποποιηθεί με το άρθρο 2 του Ν 2229/94. Πάντως, κατ' εξαίρεση, είναι δυνατό να χορηγηθεί παράταση, έστω και αν η καθυστέρηση οφείλεται σε υπαιτιότητα του Αναδόχου, αν η χορήγησή της κρίνεται σκόπιμη για το συμφέρον του έργου (άρθρο 36, παρ. 6.β', ΠΔ 609/85).

Οι παρατάσεις προθεσμιών υπάγονται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες:

- Παράταση προθεσμίας με αναθεώρηση. Πρόκειται για παράταση προθεσμίας (συνολικής ή τμηματικής) κατά τη διάρκεια της οποίας η συμβατική τιμή αναθεωρείται κανονικά. Η παράταση με αναθεώρηση είναι η συνήθης παράταση που δίδεται όταν η καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, αλλά ανάγεται σε άλλους λόγους, όπως ανωτέρα βία, υπαιτιότητα του ΚτΕ κτλ. Η χορήγηση της, σε περίπτωση που πληρούνται οι σχετικοί όροι και προϋποθέσεις, είναι υποχρεωτική για τον ΚτΕ και δεν εναπόκειται στη διακριτική του ευχέρεια (ΔΕΦΑΘ 1443/91 ΝΔΕ Τομ. 2, 50/3, ΔιΔικ 4, 411). Παράταση με αναθεώρηση τιμών δίδεται και στην περίπτωση αύξησης του αρχικού συμβατικού αντικειμένου του έργου (άρθρο 8, παρ. 1, Ν 1418/84).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

β. Παράταση προθεσμίας χωρίς αναθεώρηση. Πρόκειται για την κατ' εξαίρεση χορηγούμενη παράταση προθεσμίας, όταν η καθυστέρηση οφείλεται μεν σε υπαιτιότητα του αναδόχου, αλλά η χορήγηση της παράτασης καθίσταται αναγκαία για λόγους που αφορούν στο συμφέρον του έργου (άρθρο 36, παρ. 6.β', ΠΔ 609/85 και άρθρο 10, παρ. 2 και 3, Ν 1418/84). Στην περίπτωση αυτή, εφόσον χορηγηθεί η παράταση, οι συμβατικές τιμές δεν αναθεωρούνται κατά τη διάρκεια της παράτασης και η αναθεώρηση των τιμών παγιάζεται στο ύψος της αναθεωρητικής περιόδου που συμπίπτει με τη λήξη της αρχικής συμβατικής προθεσμίας (άρθρο 10, παρ. 2, Ν 1418/84). Επιπλέον, καταπίπτουν και επιβάλλονται σε βάρος του Αναδόχου οι τυχόν προβλεπόμενες ποινικές ρήτρες, ασχέτως και εκ παραλλήλου προς τη χορήγηση της παράτασης (άρθρο 36, παρ. 6 και 7, ΠΔ 609/85). Είναι προφανές ότι η χορήγηση παράτασης της κατηγορίας αυτής εναπόκειται στην ευχέρεια του ΚτΕ, ο οποίος και θα εκτιμήσει το σκόπιμο της χορήγησης της με αποκλειστικό κριτήριο το συμφέρον του έργου.

Εάν το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί με τη συμπλήρωση της συνολικής προθεσμίας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει την κατασκευή του για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο προς το ένα τρίτο της συνολικής προθεσμίας του έργου και πάντως όχι μικρότερο των τριών μηνών, ακόμη και αν δεν έχει χορηγηθεί παράταση της συνολικής προθεσμίας ή δεν έχει υποβληθεί αίτηση του Αναδόχου για χορήγηση παράτασης. Η προθεσμία αυτή καλείται οριακή προθεσμία. Για τον υπολογισμό της οριακής προθεσμίας, ως συνολική προθεσμία θεωρείται η αρχική συμβατική προθεσμία πλέον τις τυχόν παρατάσεις που εγκρίθηκαν ύστερα από σχετικό αίτημα του Αναδόχου που υποβλήθηκε μέσα στην αρχική συμβατική προθεσμία και εφόσον οι καθυστερήσεις, για τις οποίες χορηγήθηκαν (οι παρατάσεις), δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου (άρθρο 5, παρ. 4, Ν 1418/84).

Αν η οριακή προθεσμία εξαντληθεί χωρίς το έργο να έχει περατωθεί από λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του Αναδόχου, ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα να επιδιώξει διαζευκτικά, είτε τη διάλυση της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2.γ' του Ν 1418/84, και στη συνέχεια την υπέρ αυτού επιδίκαση αποζημίωσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του παραπάνω άρθρου, είτε την παράταση της προθεσμίας, σύμφωνα με τη διαδικασία για την έγκριση και χορήγηση παράτασης. Στην τελευταία περίπτωση θα του καταβάλλεται η οφειλόμενη αναθεώρηση, εφόσον η υπέρβαση της προθεσμίας δεν οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα. Αν η υπέρβαση της οριακής προθεσμίας οφείλεται σε υπαιτιότητα του Αναδόχου, ο τελευταίος εξακολουθεί να είναι υπόχρεος για την εκτέλεση του έργου, καταπίπτουν σε βάρος του οι τυχόν προβλεπόμενες ποινικές ρήτρες, ενώ οι τιμές δεν αναθεωρούνται πλέον και παγιάζονται στο ύψος της αναθεωρητικής περιόδου που συμπίπτει με τη λήξη της αρχικής συμβατικής προθεσμίας (άρθρο 10, παρ. 2, Ν 1418/84 και ΔΕφΑθ 1785/91 ΔιΔικ 4, 650).

5.6.3 Διαδικασία έγκρισης της παράτασης προθεσμίας

Η έγκριση των παρατάσεων προθεσμιών γίνεται με σχετική πράξη της Προϊσταμένης Αρχής μετά από αίτηση του Αναδόχου. Παράταση προθεσμίας μπορεί να εγκριθεί και χωρίς αίτηση του Αναδόχου, αν η εγκρινόμενη παράταση δεν υπερβαίνει την οριακή προθεσμία, όπως αυτή κάθε φορά προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα. Η αίτηση, όποτε απαιτείται, κατατίθεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, που διατυπώνει πάντοτε τη γνώμη της προς την Προϊσταμένη Αρχή.

Όταν πρόκειται να χορηγηθεί παράταση χωρίς αναθεώρηση, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, σε αντιπαράσταση με τον Ανάδοχο, καταρτίζει πίνακα διαχωρισμού των εργασιών, ανάμεσα σε εκείνες που θα μπορούσαν να εκτελεστούν σε προηγούμενη αναθεωρητική περίοδο και στις λοιπές εργασίες, ώστε οι πρώτες να μην τιμολογηθούν με τις αναθεωρημένες τιμές, ενώ για τις δεύτερες να εξακολουθήσει να υπολογίζεται κανονικά η αναθεώρηση. Οι εργασίες της πρώτης κατηγορίας επιμερίζονται περαιτέρω ανά αναθεωρητική περίοδο μέσα στην οποία μπορούσε και έπρεπε να εκτελεστούν, ώστε να είναι δυνατή η εξεύρεση της κατά περίπτωση συμβατικής τιμής, στην οποία θα παγιωθεί η αναθεώρηση.

Ο πίνακας διαχωρισμού αποτελεί πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και ο Ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση κατ' αυτού μέσα σε προθεσμία 15 ημερών, υπό την προϋπόθεση ότι θα τον έχει υπογράψει με επιφύλαξη ή δεν θα τον έχει υπογράψει καθόλου. Σε περίπτωση άρνησης του Αναδόχου να συμπράξει στην κατάρτιση ή να υπογράψει τον πίνακα, του κοινοποιείται ο πίνακας σύμφωνα με τις σχετικές περί κοινοποιήσεων διατάξεις (άρθρο 36, παρ. 8, ΠΔ 609/85).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Τροποποίηση Νο : ...	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Νο : ΔΠΚ9
ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	Ημερομηνία : ...	Σελίδα ... από ...

Κατά της πράξης της Προϊσταμένης Αρχής με την οποία απορρίπτεται η αίτηση για χορήγηση παράτασης ή χορηγείται παράταση μικρότερη από την αιτηθείσα, χωρεί απευθείας αίτηση θεραπείας από τον Ανάδοχο και δεν απαιτείται, αλλά ούτε και είναι παραδεκτή, η προηγούμενη άσκηση ένστασης κατ' αυτής (άρθρο 12, παρ. 3, Ν 1418/84).

6. ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ

ΔΠΚ9/ Ε1	Αίτηση Τροποποίησης
ΔΠΚ9/ Ε2	Εντολή Τροποποίησης
ΔΠΚ9/ Ε3	Πρωτόκολλο Τροποποιήσεων Εργολαβίας

7. ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σύνταξη Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών.